

<p>Західна Україна у складі Австро-Угорщини.</p> <p>Імперія доживала останні дні. 16.X.1918 р. — Маніфест імператора, обіцяє федеративну перебутову держави.</p> <p>18.X.1918 р. — у Львові виникла Українська Національна Рада. Хотіла мирно об'єднати західно-українські землі в єдину українську державу.</p> <p>«Листопадовий зрив» 1.XI.1918 р. — повстання у Львові під керівництвом укр. Центрального військового комітету, очолив — Д. Вітовський. Пополудні формально передали владу від цісарського намісника Українській Національній раді. 10.XI — утворено уряд Державний секретаріат, який очолив К. Левицький. 13.XI.1918 р. — проголошена ЗУНР — Західноукраїнська Народна Республіка. Герб — золотий лев на синьому тлі і блакитно-жовтий прапор. Президентом ЗУНР став Є. Петрушевич. Українська галицька армія (УГА) — генерал Омелянович-Павленко. Навесні 1919 р. 100 тис. осіб. Державна монополія на продаж хліба, цукру, спирту, нафти. Міжнародна ізоляція ЗУНР.</p> <p>Акт злуки УНР і ЗУНР 22.I.1919 р. — проголошено на мітингу в Києві на майдані біля Софійського собору. ЗУНР дістала назву Західна область УНР (ЗО УНР) і автономію. Є. Петрушевич увійшов до складу Директорії УНР.</p> <p>Польсько-українська війна 1) 21.XI.1918 р. — поляки в Львові. Уряд ЗУНР в Тернополі, а з 2.I.1919 р. — в Станіславі. 2) IV.1919 р. — армія Галлера з Франції: 70-тис. польська армія. Є. Петрушевичу надані права диктатора. 3) VI.1919 р. — «Чортківська офензива». Командувач УГА О. Греков — 25 тис. галичан відкинули 100 тис. польську армію. 4) 28.VI — контрнаступ поляків. 16–18.VII.1919 р. — УГА та уряд ЗУНР відступили за Збруч.</p> <p>Доля Східної Галичини 25.VI.1919 р. — представники Антанти визнали за Польщею. 1923 р. — Рада послів Антанти остаточно віддала Польщі Східну Галичину.</p> <p>Закарпаття від Угорщини перейшло до Чехословаччини.</p> <p>Пн. Буковина — до Румунії.</p>	<p>Перша війна радянської Росії з УНР (XII.1917 р. — V.1918 р.)</p> <p>4.XII.1917 р. — Ультиматум, 8.XII — більшовики захопили Харків, 4.XII — Всеукр. з'їзд рад у Києві підтримав УЦР, 11–12.XII.1917 р. — з'їзд рад в Харкові проголосив радянську владу в УНР і поширив дію ленінських декретів. З'їзд обрав Центральний Виконавчий Комітет рад України (ЦВК) і уряд УНР — Народний секретаріат.</p> <p>16.(29).I.1918 р. — бій під Крутами: Київ захищали студенти, гімназисти, юнкери. Одночасно в Києві — більшовицьке повстання, яке придушене військами УНР під командуванням С. Петлюри і Є. Коновальця. Більшовики, щоб утримати владу на місцях, створюють «регіональні республіки»: радянські — УНР, Одеська, Донецько-Криворізька, Кримська, Донська (після II Всеукр. з'їзду рад перестали існувати).</p> <p>26.I. (8.II.) 1918 р. — більшовики в Києві — 5 дів обстріл міста, «червоний терор» — знищили 5 тис. осіб.</p> <p>27.I. (9.II.) 1918 р. — мирний договір у Брест-Литовську між УНР та державами Четверного союзу, що засвідчував завершення війни між ними. Німеччина, Австро-Угорщина, Болгарія, Туреччина визнали УНР суверенною державою. 3.III.1918 р. — мир з цими державами уклала РСФРР.</p> <p>УЦР УНР 7.III.1918 р. до Києва повернулася Центральна Рада. Надто поміркована</p> <p>УЦР мала забезпечити спокій і порядок в країні і постачати союзникам продовольство, але виявилась нездатною для виконання цих завдань. 29.IV.1918 р. на останньому засіданні УЦР прийняли Конституцію УНР, М. Грушевського обрали президентом, затвердили герб (тризуб), гривню, закон про громадянство, соціалізацію землі. Але за кілька годин Центральна Рада, розігнана окупантами, припинила своє існування.</p> <p>Українська Держава. Гетьман П. Скоропадський 29.IV–14.XII.1918 р. Порядок, але окупація</p> <p>29.IV.1918 р. — Всеукраїнський хліборобський конгрес обрав П. Скоропадського Гетьманом всієї України. Закон «Про тимчасовий державний устрій України»: повнота влади в руках гетьмана до скликання парламенту. Гетьман орієнтувався на кваліфікованих чиновників. Подолано безладдя. Уряд очолив Ф. Лизогуб. Відновлення земств. 14.XI.1918 р. — грамота про федерацію України з небільшовицькою Росією (вимога Антанти).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Аграрна політика</th> <th>Промисловість</th> <th>Фінанси</th> <th>Зовнішня політика</th> <th>Збройні сили</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Поміщикам повернули маєтки, а втрати відшкодовують селяни.</td> <td>Підприємства повернули власникам, експлуатація. Зросло безробіття.</td> <td>Мінфін; збалансований бюджет. Гривня, забезпечена цукром і природними ресурсами, стала конвертована.</td> <td>Дипломатичне визнання України 30-ма державами. Розв'язання спірних територіальних проблем із сусідами.</td> <td>Хотів 300-тис. армію, але мав 65 тис. Окупантам вигідно, щоб платили за «послуги» їхніх військ. Відновлення козацьких «вольностей». Державна варта — поліція.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Реформа: земля за викуп по 25 десятин на одну особу — «справжнім хліборобам».</p> <p>Національно-культурна політика. Українізація держ. апарату і шкіл. Відкриття 150 укр. гімназій. Кілька мільйонів українських підручників. Закон про обов'язкове вивчення укр. мови і літератури, а також історії та географії України в усіх середніх школах. Відкриття 2-х укр. університетів у Києві і Кам'янець-Подільському. Створення національної Академії наук, першим президентом УАН став академік В. Вернадський. Нац. архів, бібліотека, Укр. історичний музей, галерея мистецтв. Укр. національний театр (П. Саксаганський), «Молодий театр» Леся Курбаса. Скасування національно-персональної автономії національних меншин. Опозиція: VIII.1918 р. — Український Національний Союз. Очолив В. Винниченко.</p> <p>Директорія УНР. 14.XII.1918 р. — 5.II.1919 р. (в Києві) Отаманщина — безладдя, анархія</p> <p>Голова Директорії В. Винниченко (УСДРП) і головний отаман С. Петлюра (соц.-дем.), Ф. Швець (есер), А. Макаренко (безпарт.), О. Андрієвський (УПСС). Виникла Директорія як керівний орган антигетьманського повстання 14.XI.1918 р. в Білій Церкві, а 18.XI вже розбила війська гетьмана під Мотівилією. 14.XII. — П. Скоропадський зрікся влади і виїхав до Німеччини. Директорія офіційно відновила УНР. Буржуазію та інтелігенцію позбавлено виборчих прав. 23-28.I.1919 р. Трудовий конгрес перетворив Директорію у верховний державний орган УНР.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Аграрна політика</th> <th>Промисловість</th> <th>Єврейські погроми</th> <th>Трикутник смерті</th> <th>Анархія в тилу</th> <th>Зовнішня політика</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Передача землі селянам без викупу. Залишали землі іноземців і ділянки до 15 десятин.</td> <td>8-год. робочий день. Робітничий контроль. Права на колективні договори, дозвіл на страйки.</td> <td>С. Петлюра проти погромів. Намагались зупинити.</td> <td>Поляки Більшовики Румуни Білогвардійці Інтервенти</td> <td>Влада на місцях в руках отаманів напівпартизанських загонів.</td> <td>Переговори з французами. Оборона незалежності республіки.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Часто змінювався уряд, який по черзі очолювали: В. Чехівський, С. Остапенко, Б. Мартос, І. Мазепа. Часті переїзди Директорії: Вінниця, Жмеринка, Проскурів, Рівне, Станіслав, Кам'янець-Подільський.</p> <p>Окупація військами Антанти півдня України — інтервенція. XI–XII.1918 р. — війська Антанти висадились в усі порти від Одеси до Новоросійська. Зайняли Причорномор'я від Тирасполя до Вознесенська, Миколаєва, Херсона. IV.1919 р. — більшовицькі війська відбили Одесу, Сімферополь, Севастополь.</p> <p>Друга війна Радянської Росії проти УНР (кін. 1918–1919 рр.) Поразка Німеччини 11.XI.1918 р. у Першій світовій війні дала змогу Раднаркому РСФРР 13.XI скасувати умови Брестського миру і видати директиву про надання військової допомоги «трудоцям України». 11.XI.1918 р. — утворено Укрєввійськраду: В. Антонов-Овсієнко, В. Затонський, Й. Сталін, Г. П'ятаков. 28.XI. — на території РСФРР створено Тимчасовий робітничо-селянський уряд України (Г. П'ятаков). 29.XI.1918 р. — Маніфест Тимчасового робіт.-селянськ. уряду про відновлення радянської влади в Україні. 3.I.1919 р. — радянські війська зайняли Харків (столиця УСРР до 1934 р.). 6.I.1919 р. — нова назва рад. держави: Українська Соціалістична Радянська Республіка (УСРР, з 1937 р. — УРСР). 5.II.1919 р. — вступ ЧА до Києва: Богунський полк (М. Щорс) і Таращанський полк (В. Боженко).</p>	Аграрна політика	Промисловість	Фінанси	Зовнішня політика	Збройні сили	Поміщикам повернули маєтки, а втрати відшкодовують селяни.	Підприємства повернули власникам, експлуатація. Зросло безробіття.	Мінфін; збалансований бюджет. Гривня, забезпечена цукром і природними ресурсами, стала конвертована.	Дипломатичне визнання України 30-ма державами. Розв'язання спірних територіальних проблем із сусідами.	Хотів 300-тис. армію, але мав 65 тис. Окупантам вигідно, щоб платили за «послуги» їхніх військ. Відновлення козацьких «вольностей». Державна варта — поліція.	Аграрна політика	Промисловість	Єврейські погроми	Трикутник смерті	Анархія в тилу	Зовнішня політика	Передача землі селянам без викупу. Залишали землі іноземців і ділянки до 15 десятин.	8-год. робочий день. Робітничий контроль. Права на колективні договори, дозвіл на страйки.	С. Петлюра проти погромів. Намагались зупинити.	Поляки Більшовики Румуни Білогвардійці Інтервенти	Влада на місцях в руках отаманів напівпартизанських загонів.	Переговори з французами. Оборона незалежності республіки.
Аграрна політика	Промисловість	Фінанси	Зовнішня політика	Збройні сили																			
Поміщикам повернули маєтки, а втрати відшкодовують селяни.	Підприємства повернули власникам, експлуатація. Зросло безробіття.	Мінфін; збалансований бюджет. Гривня, забезпечена цукром і природними ресурсами, стала конвертована.	Дипломатичне визнання України 30-ма державами. Розв'язання спірних територіальних проблем із сусідами.	Хотів 300-тис. армію, але мав 65 тис. Окупантам вигідно, щоб платили за «послуги» їхніх військ. Відновлення козацьких «вольностей». Державна варта — поліція.																			
Аграрна політика	Промисловість	Єврейські погроми	Трикутник смерті	Анархія в тилу	Зовнішня політика																		
Передача землі селянам без викупу. Залишали землі іноземців і ділянки до 15 десятин.	8-год. робочий день. Робітничий контроль. Права на колективні договори, дозвіл на страйки.	С. Петлюра проти погромів. Намагались зупинити.	Поляки Більшовики Румуни Білогвардійці Інтервенти	Влада на місцях в руках отаманів напівпартизанських загонів.	Переговори з французами. Оборона незалежності республіки.																		